

El projecte de l'hort de l'IES Giola

L'actual hort de l'IES Giola es la culminació d'un procés que es va iniciar al llarg del curs 2009-2010. Han sigut 3 anys en els quals s'ha passat d'un mètode d'agricultura integrada a un mètode d'agricultura ecològica. En aquest estadi, els objectius que pretenem assolir amb l'hort són:

- a. Aprendre a mitigar el canvi climàtic gràcies a activitats ecològiques de reciclatge, compostatge, estalvi energètic, autonomia alimentària sana ..
- b. Aconseguir que les persones que participin coneguin un ofici, el de horticultor, i valorin el treball diari dels productors agrícoles.
- c. Aprendre a conèixer les relacions entre el medi ambient, plantes i animals, protegint i augmentant la biodiversitat (microorganismes al sòl per l'ús del compost, insectes per la plantació de plantes aromàtiques)
- d. Aplicar en la mesura del possible els coneixements sobre matemàtiques, geometria, biologia, llenguatge, química, geografia, geologia, religions comparades, història....etc, a l'hora de fer les diferents activitats.
- e. Aprendre a treballar en grup, i fomentar, així, la cooperació, el diàleg i la tolerància que es necessiten per aconseguir la sinergia en les accions necessàries.
- f. Produir un estat de relaxació i millora de l'estat del sistema nerviós i emocional.
- g. Produir una millora en la relació intergeneracional a través d'una activitat conjunta de persones joves i grans ...En aquest sentit volem fomentar la participació d'avis i pares d'alumnes en el manteniment i confecció del nostre hort.
- h. Produir un augment de l'autoestima personal, a través del desenvolupament de les capacitats pròpies (jo puc, jo sóc capaç) i de pertinença a la comunitat.
- i. Conèixer i saber cultivar un mínim de 15 espècies de plantes i espècies arborícoles.
- j. Saber guarir malalties de les plantes amb plantes, evitant l'ús de pesticides i fertilitzants químics
- k. Evitar, sempre que sigui possible, l'ús de maquinària basada en la utilització de combustibles fòssils.

Tots aquests objectius, conjuntament amb d'altres, tenen com a propòsit caminar vers a conductes sostenibles amb la natura. Caminar vers la sostenibilitat és un camí llarg, que cal aprendre i valorar al llarg de tot un procés. Es pretén produir, mitjançant activitats, un canvi en les actituds, valors i hàbits de comportament del nostre alumnat. Cal incidir en aquest canvi per damunt dels canvis de continguts i procedimentals. L'experiència ens ha demostrat que, per aconseguir un canvi en les accions de l'alumnat cap a la natura, el més important es canviar el seu pòsit de creences, actituds, i hàbits respecte d'aquesta. Un pot saber molt sobre un ecosistema, i fins i tot conèixer un munt de tècniques aplicables a diferents espècies vegetals i animals, i ser un autèntic destructor de la biodiversitat i del sòl. També cal recordar que el camí a l'infern està empedrat de bones intencions; molts hàbits, basats en la tradició, constitueixen autèntiques bombes de rellotgeria per a la natura (algunes polítiques de reg, per exemple, salinitzen el sòl en comptes d'afavorir una bona praxis hortícola). Si volem que l'alumnat respecti la natura, aquesta ha d'entrar a formar part de la seva vida quotidiana. Han de viure a la natura per saber —com ho fa el pagès— que si no la respecten no tindran de què viure. Una manera de fer-ho, encara que sigui a petita escala, és construir i mantenir l'hort.

Aquest any hem començat redissenyant tot l'hort amb l'alumnat de l'Aula Oberta de 2n. Primer; hem delimitat l'espai d'horta i l'espai dels arbres (herbes aromàtiques i plantes medicinals (el verger)). S'ha procedit a dissenyar a classe el que volíem fer, com i quan. Això ha suposat dibuixar l'espai de cultiu, les rotacions que cal fer, el sistema de reg i la zona de compostatge. Després, hem procedit a preparar manualment tot el terreny d'horta i a confeccionar l'espai de cultiu mitjançant bancals ecològics (6 bancals ecològics normals i 2 paradetes en cresta). Un cop feta aquesta feina, s'ha procedit a situar el compost als bancals i a plantar les espècies triades segons les rotacions establertes prèviament. Alhora, i també per primer cop, s'ha procedit a situar un sistema de reg per degoteig a fi d'optimitzar l'ús de l'aigua.

Tota la biomassa sobrant de l'hort anterior, així com les herbes adventícies, s'ha aprofitat per iniciar la pila de compost a l'aire lliure. A la llarga, però, es vol disposar d'un compostador i d'un vermicompostador de construcció pròpia.

El projecte volia i vol ser per a TOT l'alumnat del centre. En el futur, esperem poder oferir-lo a través de crèdits variables als alumnes de 1r, 2n, 3r i 4t i, a la llarga, pretenem que formi part del currículum de cada alumne. TOTHOM hauria de saber produir una part dels seus aliments. És el que feien els nostres avis (i alguns pares), bé com a complement que ajudava en el dia a dia de la casa, si no vivien del camp, bé com a feina en el cas dels pagesos. Pensem que això ha de formar part del conjunt de coneixements bàsics d'una persona i que, a més, fomenta el respecte per la natura i els seus ritmes.

A mig termini també voldríem que els productes produïts al nostre hort poguessin ser consumits al menjador del nostre centre. De moment ens conformarem amb fer festes al final de cada collita.

Ferran M. Claudin
Maria Artigas

Equip Hort IES Giola

